

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola a Pomocná škola, Opava, Slezského odboje 5

Slezského odboje 5/361, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 171 671

Termín konání komplexní inspekce: 2. říjen - 5. říjen 2001

Čj.	141 341/01-005137
Signatura	kn5zv507

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola a Pomocná škola, Opava, Slezského odboje 5 poskytuje základní vzdělání i speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením. Byla zřízena 1. září 1990. V současné době sdružuje zvláštní školu, pomocnou školu, přípravný stupeň pomocné školy, školní družinu, speciálně pedagogické centrum a školní jídelnu. Výuka probíhá také na odloučeném pracovišti v Deštné.

Škola má 16 tříd. V deseti třídách je vzděláváno 95 žáků podle vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22 a v šesti třídách 35 žáků podle vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22.

Inspekce byla zaměřena na hodnocení podmínek vzdělávání, hodnocení průběhu vzdělávání ve všech součástech školy, hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu a na hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka ve zvláštní škole probíhá v souladu s učebním plánem a osnovami deklarovaného vzdělávacího programu. Tematické plány vyučujících respektují členění učiva do jednotlivých ročníků. Jsou zpracovávány v rámci metodického sdružení a předmětové komise. Tím je zabezpečena kontinuita výuky předmětu. Kvalitní bezprostřední příprava učitelů na vyučování se ve sledovaných hodinách projevovala stanovením reálných výukových cílů, které odpovídaly aktuálnímu složení tříd (výuka v odděleních, individuální plány žáků, chlapecká třída).

Předmět vyučuje osm učitelů, z nichž tři nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost průběh vzdělávání neovlivnila. Sledované hodiny probíhaly v kmenových třídách, které odpovídají psychohygienickým požadavkům. Jsou vybaveny standardním školním nábytkem a množstvím názorných učebních pomůcek, které se vztahují k právě probíranému učivu. Ve třídách nižších ročníků jsou položeny koberce pro netradiční formy vyučování, relaxační a odpočinkovou činnost. Učitelé mají k dispozici žákovskou a učitelskou knihovnu. Kabinet učebních pomůcek českého jazyka je rozdělen pro 1. - 5. ročník a pro 6. - 9. ročník.

Organizace sledovaných hodin a zvolené formy výuky odpovídaly stanoveným cílům. Pokyny byly jednoznačné a žákům srozumitelné. V nižších ročnících měly hodiny komplexní charakter, který zahrnoval jazykovou výchovu, rozvoj smyslového vnímání, verbální projev, čtení i psaní. Ve vyšších ročnících v jazykovém vyučování převládaly hodiny opakování poznatků z nižších ročníků, ve čtení a literární výchově byly zaměřeny na plynulé čtení s porozuměním, upevňování získaných návyků správného tichého i hlasitého čtení, orientaci v textu a rozvoj aktivní slovní zásoby. Používané metody byly pestré, adekvátní probíranému učivu a jejich účinnost byla zesílena používáním rozmanitých názorných pomůcek. Organizace hodin umožňovala žákům pracovat individuálním tempem podle svých možností a vytvářela předpoklady pro jejich úspěšné uplatnění. Čas byl ve všech hodinách efektivně využit. Zařazené relaxační chvíle reagovaly na aktuální situaci ve třídě a eliminovaly projevenou únavu žáků.

Motivace využívající individuálních zvláštností žáků, jejich životních zkušeností, aktualizace učiva i mezipředmětových vztahů, provázela většinu učebních činností. Učitelé prověřovali výchozí znalosti, vyhodnocovali výsledky učení a průběžně žáky verbálně hodnotili

i klasifikovali. Hodnocení bylo převážně pozitivní, zdůvodněné, oceňovalo snahu žáků a respektovalo jejich individuální schopnosti. Na nižším stupni byla klasifikace prováděna také formou slovního hodnocení. Kontrolou grafických prací a žákovských knížek bylo zjištěno, že frekvence klasifikace je dostatečná.

Ve sledovaných hodinách byla dohodnutá pravidla jednání všemi účastníky respektována. Nežádoucí projevy chování žáků nebyly pozorovány. Učitelé vytvořili dostatečný prostor pro diskusi, vyjádření názorů žáků a pro rozvoj jejich komunikativních schopností a dovedností. Verbální i neverbální projev vyučujících pozitivně ovlivňoval psychosociální podmínky výuky.

Úroveň výuky českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní časová dotace sledovaného předmětu je v souladu s učebním plánem výše uvedeného vzdělávacího programu zvláštní školy. Kontrolou zápisu v třídních knihách a kontrolou tematických plánů byl zjištěn soulad se vzdělávacím programem. Příprava vyučujících na výuku byla velmi dobrá. Stanovené výukové cíle byly přiměřené individuálním možnostem a schopnostem žáků.

Výuku předmětu zabezpečuje devět vyučujících. Šest z nich nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Esteticky vybavené třídy jsou prostorné, vhodně vybavené školním nábytkem, doplněné didaktickou technikou a učebními pomůckami pro výuku matematiky. Účelnost vybavení tříd, členění hodin, relaxační chvílky i individuální tempo výuky spoluvytvářely optimální podmínky pro dodržování psychohygienických zásad.

Organizační struktura sledovaných hodin respektovala věkové i individuální zvláštnosti žáků a byla podřízena splnění stanovených výukových cílů. Organizační pokyny byly jednoznačné a žáky akceptované. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, vytvářela prostor pro jejich úspěšné uplatnění a odpovídala psychohygienickým požadavkům. Většina sledovaných hodin byla kombinovaného typu. Frontální výuka střídala samostatnou práci žáků. Samostatná práce byla diferencovaná. Metody výuky byly racionálně i emotivně působivé a aktivizující. Odpovídaly výukovým cílům i didaktickým zásadám. Vyučující při osvojování numerického počítání kladli v první fázi důraz na porozumění, ve druhé fázi na pamětné osvojení a automatizaci. Získané znalosti a dovednosti numerického počítání byly aplikovány do jednoduchých slovních úloh. Ve většině sledovaných hodin byla dodržena správná forma zápisu slovní úlohy. Použité učební pomůcky (učebnice, sešity, pracovní listy, číselné řady, tabule násobků, stovkové počítadlo, peníze, tabulky pro procvičování násobení a dělení) byly funkčně začleněny do vyučovacího procesu. Vyučovací čas byl využíván efektivně. Učivo bylo ze strany vyučujících interpretováno věcně správně.

Ve všech sledovaných hodinách bylo využíváno vstupní motivace. Při prověřování znalostí a vědomostí žáků bylo použito slovního hodnocení i klasifikace. Hodnocení většiny vyučujících bylo cílené, efektivní a žákům srozumitelné. Oceňovalo snahu, pokrok, respektovalo individuální dispozice žáků, bylo objektivní a žáky akceptované. Pochopení zadávaných úkolů bylo ověřováno a při obtížích byla žákům individuálně poskytována pomoc. Ve všech hodinách byla dostatečná pozornost věnována grafickému projevu žáků.

Dohodnutá pravidla jednání byla žákům známá a všemi respektovaná. Komunikace byla vymezena vzájemnou důvěrou i osobností vyučujících. Verbálním sdělením učitelé docílili při výuce matematiky požadované přesnosti a jednoznačnosti. Jednotlivé výroky a vztahy funkčně definovali. Z neverbální komunikace žáků učitelé diagnostikovali jejich aktuální psychický stav a přiměřeně reagovali. Komunikace mezi samotnými žáky se vyznačovala vzájemnou tolerancí

a snahou o spolupráci. Nežádoucí projevy chování nebyly pozorovány.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Pracovní vyučování

Hodnocení vychází z hospitací v pracovním vyučování dívek a chlapců při dílenských pracích, pracích na pozemku a práci v domácnosti.

Časová dotace, členění hodin i obsah činností je v souladu se vzdělávacím programem. Všichni vyučující mají vypracovány měsíční a týdenní plány výuky, které jsou v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu. Členění pracovního vyučování na dílenské práce, pěstitelské práce a práce v domácnosti odpovídá podmínkám školy a je zaměřeno na diagnostiku manuálních dovedností za účelem správné profesní orientace jednotlivých žáků. V pracovním vyučování jsou vytvářeny potřebné pracovní dovednosti a návyky, členění učiva do jednotlivých ročníků respektuje zásadu posloupnosti. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání při respektování individuálních zvláštností žáků v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu.

Z třinácti učitelů, kteří vyučují předmět, pouze pět nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka pracovního vyučování je uskutečňována ve třídách, v dílnách, cvičné kuchyni, v dílně pro šití a v keramické dílně. Místnosti jsou dostatečně velké, vybavení pracovními stoly, nábytkem, náradím, stroji a materiálem je velmi dobré a odpovídá potřebám této speciální školy. Výuka pěstitelských prací je uskutečňována na pozemcích v areálu školy. Požadavky vyučujících na materiální a technické zabezpečení jsou vedením školy v rámci reálných finančních možností akceptovány. Ve všech sledovaných hodinách bylo důsledně dbáno na pořádek a na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Struktura výuky, formy a metody byly v souladu s probíranými tématy, technologií práce a individuálními možnostmi žáků. Výuka probíhala formou instruktáže, veškeré pracovní úkoly byly názorně předvedeny a objasněny. Na finálních výrobcích v hodinách dílenských prací byly názorně předváděny jednotlivé technologické postupy. Při objasňování postupů bylo užíváno prvků problémového vyučování, žáci měli možnost vyjádřit svůj názor k jednotlivým pracovním úkonům. V další části hodiny žáci samostatně pracovali za dohledu vyučujících, chyby byly okamžitě objasňovány a odstraňovány. Pracovní činnosti i snaha žáků byly průběžně hodnoceny. Výuka byla vedle rozvoje individuálních manuálních dovedností zaměřena na vytváření kladného vztahu k práci, dodržování technologie práce, k pořádku a pečlivosti. Ve výuce pracovního vyučování byly dodržovány zásady názornosti, přiměřenosti, posloupnosti a multisenzorionálního přístupu. Vyučující dbali na efektivitu využívání materiálů. Bylo vhodně využíváno mezipředmětových vztahů a dříve získaných pracovních zkušeností žáků. Žáci manuálně zručnější pracovali samostatně a byla od nich požadována kvalitněji provedená práce. Byla podporována kooperace, schopnější žáci pomáhali žákům slabším. Výrobky žáků jsou po stránce technické a estetické velmi zdařilé. V hodinách byl vytvořen prostor pro rozvoj kreativity žáků.

Vyučující vhodně využívali vstupní motivace, dominantním činitelem ve výuce pracovního vyučování jsou odborné znalosti a praktické dovednosti vyučujících. Žáci jsou informováni o smyslu své práce. Hodnocení bylo zaměřeno na motivační funkci pozitivního hodnocení.

Interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je založena na dodržování pravidel slušného chování a respektování osobnosti žáka. Komunikace byla vstřícná a rozvíjející, byla převážně soustředěna na funkci informativní a pochopení instrukcí. Byl dán dostatečný prostor pro vyjádření vlastních názorů žáků. Vyučující dbali na úroveň grafických záznamů a verbálních projevů žáků.

Úroveň výuky pracovního vyučování je hodnocena jako vynikající.

Přírodopis, přírodověda a vlastivěda

Časová dotace hospitovaných předmětů je v souladu se schváleným učebním plánem, časově tematické plány vyučujících odpovídají obsahu předmětů a zajišťují kontinuitu mezi jednotlivými ročníky. Při stanovování výukových cílů vyučující vycházeli ze znalostí speciálně pedagogické diagnostiky žáků a respektovali jejich individuální schopnosti a možnosti.

Předměty vyučuje sedm pedagogů. Dva bez odborné a pedagogické způsobilosti. Učebny byly pro výuku sledovaných předmětů vhodné, pedagogicky podnětné a esteticky upravené. Vyzdobeny jsou převážně výtvarnými pracemi žáků a odpovídají psychohygienickým zásadám. Ve třídách jsou prostory pro relaxaci.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené možnostem žáků. Ve většině sledovaných hodin bylo množství předávaných informací přiměřené specifickým podmínkám tříd. Vyučující převážně využívali metody frontálního opakování, vysvětlování a samostatné práce žáků, které doplňovali didaktickými hrami a soutěži. Většina učitelů činnosti promyšleně střídala, žáci využívali pro práci vyváženě tabuli, pracovní sešity, názorné pomůcky a obrazový materiál. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu byly dominantní v průběhu všech učebních činností. Ve většině hodin byl vyučovací čas využit efektivně, žáci byli přiměřeně aktivní a učivo bylo interpretováno věcně správně.

Na začátku vyučovacích hodin učitelé motivovali žáky oznámením cíle, v průběhu hodin pochvalou, průběžným pozitivním hodnocením a klasifikací. Otázky při zkoušení a opakování byly promyšlené, převážně zaměřené na pochopení vztahů a souvislostí a měly charakter zpětné vazby. Cíleně byl vytvářen kladný vztah k přírodě s důrazem na ekologické chování. Hodnocení výkonů bylo objektivní, klasifikace spravedlivá a učitelé odůvodněná. Byla oceňována snaha a pokrok.

Učitelé vytvářeli příznivou pracovní atmosféru, komunikace a spolupráce probíhala podle akceptovaných a respektovaných pravidel. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla na odpovídající úrovni.

Úroveň výuky přírodopisu, přírodovědy a vlastivědy je hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu, probírané učivo je v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu. Obsah výuky navazuje na učivo probírané v předchozích ročnících. Všichni vyučující mají zpracovány časově tematické plány učiva.

Výuku zabezpečují tři vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Učebny jsou prostorné a světlé. K výzdobě tříd jsou využity výtvarné práce žáků. Součástí výzdoby jsou i obrazové pomůcky a nástěnky s didaktickými materiály podporujícími osvojení aktuálně probíraného učiva.

Sledované vyučovací hodiny měly promyšlenou strukturu vycházející z obsahu učiva i z poznávacích potřeb žáků. Důraz byl kladen na formování vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě.

Při výuce byly využívány učebnice, pracovní listy a názorné didaktické pomůcky. Byly prováděny pokusy demonstrující probírané učivo. Důraz kladený na názornost odpovídá poznávacím potřebám žáků zvláště školy. V průběhu vyučovacích hodin byly respektovány

didaktické zásady a čas byl účelně využit. Výuka byla věcně i odborně správná, žáci byli vedeni k praktické aplikaci učiva.

Vstupní a průběžná motivace vycházela z pozitivních interpersonálních vztahů mezi vyučujícími a žáky i z respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků a jejich životních zkušeností. Účinná byla i motivace prostřednictvím aktualizace učiva.

Pochopení probírané látky bylo průběžně ověřováno, v případě potřeby poskytovali vyučující žákům pomoc při řešení úkolů. Při zkoušení a opakování byly otázky zaměřeny na zjištění pochopení osvojované látky i na dovednost aplikovat nové poznatky. Výsledky hodnocení sloužily jako zpětná vazba pro učitele i pro žáky. Učitelé respektovali individuální dispozice žáků, oceňovali jejich snahu a dosažený pokrok. Při hodnocení byl podporován i rozvoj sebehodnocení a sebereflexe.

Učitelé i žáci respektovali dohodnutá pravidla vzájemného jednání daná vnitřním řádem školy a školním řádem. To se odráželo v dobrých interpersonálních vztazích. Vyučující dbali na rozvoj komunikativních dovedností žáků a ponechávali jim i prostor pro vyjádření vlastních názorů. Při jednání se žáky respektovali jejich osobnost, rozvíjeli v nich smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Úroveň verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá.

Úroveň výuky fyziky je hodnocena jako velmi dobrá.

Třídy pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy

Plánování vzdělávací činnosti vychází ze vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Škola má dvě třídy přípravného stupně pomocné školy a čtyři třídy pomocné školy, kde jsou vzděláváni žáci všech stupňů. V přípravném stupni zpracovávají učitelky měsíční a individuální plány. V pomocné třídě pracují učitelé podle tematických plánů, které jsou zpracovány pro jednotlivé stupně i individuálně podle postižení. Rozdělení žáků do jednotlivých tříd je promyšlené. (Například ve druhé třídě přípravného stupně jsou žáci s Downovým syndromem, ve třetí třídě pomocné školy jsou soustředěni žáci, kteří jsou klienty ÚSP.)

Ve třídách zabezpečují výchovně vzdělávací činnost současně dva pedagogičtí pracovníci. Vyučující ve všech třídách splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pro výuku je dostatek prostor, které odpovídají psychohygienickým zásadám a působí velmi dobrým estetickým dojmem. Všechny třídy mají kobercové plochy k relaxaci, dostatek hraček, obrazového materiálu, učebních a didaktických pomůcek.

Obsah jednotlivých vzdělávacích předmětů a výchovných složek se vzájemně překrývá. Struktura hodin je přizpůsobena mentální úrovni žáků a jejich těžkopádnému pracovnímu tempu. Rozvoj schopností jednotlivých žáků je nerovnoměrný, proto je výběr, sled a množství informací podřízen specifickým podmínkám těchto tříd. V první třídě přípravného stupně je pouze jedna žákyně s verbální komunikací. Žáci mají poruchu koncentrace pozornosti, která je velmi nízká, kolísavá, odklonitelná. V chování převažuje spontánnost. Ve třídách probíhá výuka v jednotlivých předmětech kolektivním způsobem s individuálně zadávanými úkoly. Ve všech sledovaných hodinách byl uplatňován individuální přístup s případnou redukcí, nebo i s náročnějším učivem, než stanoví vzdělávací program (druhá třída přípravného stupně). Byly uplatňovány různé formy a metody, činnosti se často střídaly. Bylo zohledňováno obtížné porozumění instrukcím. Výuka byla zaměřena na vytváření pojmového slovníku, rozvoj pasivního slovníku a aktivní užívání řeči. Pro nácvik čtení je používána globální metoda čtení. Byly vytvářeny předpoklady nezbytné pro osvojení základů čtení, psaní a počtů a pro rozvoj pracovních dovedností žáků a jejich motoriky. Nedílnou součástí výuky byl nácvik básní a vhodných říkadel s využitím znaku do řeči.

Všechny fáze výuky obsahovaly motivaci. Vyučujícími byl kladen důraz na soustavné opakování a procvičování. Hodnocení výkonů bylo vždy pochvalné, učitelky ověřovaly pochopení zadávaných úkolů a individuálně poskytovaly žákům pomoc. Byla oceňována snaha a pokrok.

Vyučující v plné míře respektovali osobnost žáků a jejich handicap. Každá činnost byla zároveň zaměřena na rozvoj komunikativních dovedností a navazování sociálních kontaktů. Vztah vyučujících k žákům byl mimořádný, velmi laskavý, klidný a vstřícný

Úroveň výuky ve třídách pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky ve zvláštní škole, pomocné škole a přípravném stupni pomocné školy vychází ze schválených vzdělávacích programů a individuálních možností žáků. Vše je koordinováno vedením školy, metodickými sdruženími a předmětovými komisemi. Plánování výuky je hodnoceno jako velmi dobré.

Personální podmínky i materiální podmínky vzhledem k průběhu vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky respektují individuální možnosti žáků a odpovídají jejich potřebám i stanoveným výukovým cílům. Jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Motivace a hodnocení je adekvátní věkovým zvláštnostem žáků a složení jednotlivých tříd. Průběžně provází všechny učební činnosti a je hodnoceno jako velmi dobré.

Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy je založena na toleranci, vzájemném porozumění a respektování. Je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je úroveň vzdělávání ve zvláštní škole, pomocné škole a přípravném stupni pomocné školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry školy jsou od roku 1994 zaměřeny na zabezpečení vzdělávání dětí a žáků s těžším mentálním postižením a zahrnuje rozvoj jednotlivých součástí školy. Tyto záměry vychází z analýzy potřeb regionu a z analýzy celospolečenských potřeb. Škola počítá s trendem rozšiřování tříd pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy se současným personálním a materiálním zabezpečením.

Z koncepčních záměrů a z analýzy provedené ve výroční zprávě školy vychází stanovené priority, které jsou konkretizovány v celoročním plánu práce a rozpracovány v měsíčních plánech s uvedením termínu a odpovědností. Priority jsou zaměřeny na vzdělávací činnost, výchovnou činnost, odborný růst pedagogických pracovníků a zabezpečení provozu.

S cílem zkvalitnit vzdělávací funkci školy plán koordinuje práci metodických sdružení a předmětových komisí, které jsou ustanoveny pro pomocnou školu, nižší stupeň zvláštní školy, český jazyk, matematiku, tělesnou výchovu a pracovní vyučování. Je směřován na zkvalitnění individuálně výchovně vzdělávacích plánů, na sledování úrovně výuky čtení a na zavádění nových metod výuky.

Ve výchovné činnosti je v plánu kladen důraz na jednotné působení pedagogů a rodičů. Na důslednou kontrolu absence žáků a spolupráci školy, speciálně pedagogického centra,

výchovného poradce, školního metodika prevence sociálně patologických jevů, romské asistentky, orgánů a organizací zabývajících se výchovou a vzděláváním. Výchovné působení školy je rozpracováno také v rámci volnočasových aktivit ve formě jedenácti zájmových kroužků a plánu měsíčních školních slavností. Nedílnou součástí výchovného působení jsou pravidelné denní celoškolské rozhlasové relace, na kterých se podílejí pedagogové i žáci školy.

Odborný růst pedagogických pracovníků je zabezpečován v rámci dalšího vzdělávání ve spolupráci s Pedagogickým centrem Ostrava a Opava. Vzhledem k finančním možnostem školy a zájmu pedagogů je odborný růst směřován také do oblasti sebevzdělávání.

Plán v ekonomické oblasti je orientován na hospodárné využívání prostředků ostatních neinvestičních výdajů a na zlepšení materiálních podmínek školy (oprava hřiště, oprava fasády hlavní budovy).

Plán práce školy je doplněn časovým plánem pedagogických a provozních porad, plánem kontrol, plánem hospitací, plánem výchovného poradce, programem práce metodika prevence sociálně patologických jevů, minimálním preventivním programem, programem práce školní družiny a plánem práce speciálně pedagogického centra, který respektuje závěry a usnesení koordinační komise pro poskytování poradenských služeb.

Plánování je vedením školy pojato jako ucelený systém plánů včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Z kontroly zápisů pedagogických a provozních porad je patrné, že vedení školy při tvorbě plánů respektuje připomínky a náměty pracovníků.

Kontrolou předepsané pedagogické dokumentace, tematických plánů i hospitacemi bylo zjištěno, že výuka probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Provedené úpravy učebního plánu v některých ročnících respektují potřeby žáků a specifické podmínky školy. Z nabídky nepovinných předmětů škola realizuje zdravotní tělesnou výchovu. Žáci 4. ročníku absolvují plavecký výcvik, žáci posledního tříletého stupně lyžařský výcvik. Pro žáky s těžším mentálním a kombinovaným postižením jsou ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem zpracovány individuálně výchovně vzdělávací plány. Povinná dokumentace speciálně pedagogického centra je vedena soustavně, pravidelně a systematicky. Podklady k rozhodnutí obsahují všechny náležitosti a ochrana osobních dat klientů je zajištěna. Rozhodnutí vydaná ředitelkou školy jsou jednoznačná, konkrétní, včasná a adresná.

Každodenní chod školy se řídí organizačním řádem respektujícím organizaci speciálních škol, která je stanovena vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Organizační schéma upravuje horizontální i vertikální vztahy na pracovišti a jasně vymezuje kompetence jednotlivých pracovníků ve výchovně vzdělávací oblasti i v oblasti správy a řízení provozu školy.

Přílohou organizačního řádu jsou dokumenty upravující bezproblémový chod školy a odloučeného pracoviště. Vnitřní řád školy, vnitřní řád školní družiny, vnitřní řád speciálně pedagogického centra, provozní řád, pokyn ředitelky k zveřejňování informací o škole, vnitřní směrnice k přijímání žáků do zvláštní školy a pomocné školy, směrnice k ochraně majetku, provozní řád kotelny, požární řád, sanitační řád výdejny stravy, řady tělocvičny, školní dílny, dívčí pracovny, cvičné kuchyně, keramické dílny a školní knihovny. V těchto dokumentech je stanoven režim všech součástí školy a jsou v nich přesně vymezena práva, povinnosti a odpovědnosti pracovníků, žáků a jejich zákonných zástupců. Dokumentace školy, která upravuje organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je vedena na velmi dobré úrovni.

Hlavním poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada, která se schází pravidelně 5krát ročně. Na úseku vzdělávání jsou poradním orgánem ředitelky školy také metodická sdružení a předmětové komise, které se scházejí pravidelně podle plánu práce. Na úseku výchovné práce je poradním orgánem výchovná komise, která se ve složení ředitelka školy, zástupkyně

ředitelky školy, výchovná poradkyně, metodik prevence sociálně patologických jevů a příslušný třídní učitel schází podle potřeby.

O důležitých věcech jsou pracovníci informováni prostřednictvím pravidelných porad, na nástěnce ve sborovně školy nebo ústně pověřenými pracovníky školy. Aktuální informace jsou předávány osobně ředitelkou školy, případně školním rozhlasem v pravidelné ranní relaci. Vnitřní informační systém je operativní a pružný. Vnější informační systém je usměřňován pokynem ke zveřejňování informací o škole s důrazem na maximální informovanost zákonných zástupců žáků. Ti jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek, žákovských knížek a průběžně při osobní návštěvě školy.

Škola věnuje značnou pozornost své prezentaci na veřejnosti. Vydává školní časopis Lvíček (IX. ročník), pořádá výstavy žákovských prací a výrobků, účastní se okresních soutěží, spolupracuje se Sdružením zdravotně postižených a Sdružením pro pomoc mentálně postiženým. Škola svými aktivitami a činností speciálně pedagogického centra pronikla do povědomí široké odborné i laické veřejnosti.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 má vypovídající hodnotu a plní sebehodnotící funkci.

Ve škole působí dvacet pět pedagogů, z nichž pouze šest nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve třídách přípravného stupně pomocné školy a ve třídě pomocné školy pro žáky s více vadami zabezpečují výchovně vzdělávací činnost současně dva pedagogičtí pracovníci. Velkou pozornost věnuje vedení školy zvyšování kvalifikace a odbornosti všech pracovníků. Kromě dalšího vzdělávání z nabídky pedagogických center podporuje individuální sebevzdělávání pracovníků a vytváří podmínky pro uplatnění získaných poznatků ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci schválených vzdělávacích programů (globální metoda výuky čtení, psaní hůlkovým písmem, alternativní způsoby komunikace, motorické hodiny, canis terapie apod.). Ze zápisů pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je patrné, že se učitelé pravidelně o průběhu vzdělávacích a metodických akcí vzájemně informují. Začínajícím učitelům jsou určeni jako metodičtí poradci uvádějící učitelé.

Při vedení zaměstnanců využívá ředitelka důsledně demokratický styl vedení a pozitivní motivaci, kterou doplňuje motivace hmotnými stimuly. Výsledkem promyšlené motivace je tvořivost a iniciativa pracovníků. Kritéria hodnocení pracovníků jsou známá, hodnocení probíhá pravidelně 2krát ročně i průběžně v rámci kontrolní činnosti.

Sebehodnocení školy vychází ze závěrů jednání pedagogických rad, zpráv dalších poradních orgánů ředitelky školy a z analýzy prospěchu žáků a jejich přijetí na střední školy. Ucelené hodnocení je prováděno formou výroční zprávy o činnosti školy.

Kontrolní systém ředitelky vychází z plánu kontrol na školní rok 2001/2002. Je zaměřen především na výchovně vzdělávací proces. Zahrnuje kontrolu pedagogické dokumentace, plán hospitací, kontrolu grafických prací žáků, jejich klasifikace, kontrolu plnění individuálních výchovně vzdělávacích plánů, kontrolu práce metodických sdružení a předmětových komisí, kontrolu školních volnočasových aktivit (zájmových kroužků) i kontrolu zpráv speciálně pedagogického centra z vyšetření, kvalitu posudků a doporučení. Plán kontrol je termínován a obsahuje také oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, oblast požární ochrany a inventarizaci majetku. Výsledky kontrol jsou analyzovány, projednávány s pracovníky a jsou přijímána i opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Kontrola provozu je vedením školy prováděna průběžně s cílem zabezpečit bezproblémový chod školy.

Měsíčně je prováděna také kontrola čerpání rozpočtu v rámci přidělených limitů finančních

prostředků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování tvoří ucelený systém zahrnující všechny oblasti a součásti. Plně odpovídá potřebám školy. Stanovené cíle v oblasti výchovy a vzdělávání jsou reálné. Pouze zlepšení materiálních podmínek je závislé na limitu přidělených finančních prostředků. Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizační uspořádání je funkční a vytváří kvalitní podmínky pro efektivní řízení školy. Vnitřní informační systém je propracovaný a preferuje každodenní kontakt ředitelky školy s pracovníky. Vnější informační systém účelně zabezpečuje přenos informací k zákonným zástupcům žáků. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání je hodnocena jako velmi dobrá.

Přiměřeně náročné a přitom demokratické vedení pracovníků se odráží ve stabilitě pedagogického sboru i v příznivé pracovní atmosféře. Neustálé zvyšování kvalifikace a odbornosti pedagogických pracovníků svědčí o účinné motivaci ze strany vedení školy. Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní systém zahrnuje všechny oblasti činnosti školy s důrazem na výchovně vzdělávací funkci. Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Na základě uvedených skutečností jsou celkově podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů přidělených Školským úřadem Opava byly dodrženy. Za rok 2000 organizace vykazuje kladný hospodářský výsledek, který byl po schválení zřizovatelem přidělen (ve výši nedočerpaných mzdových prostředků) do fondu odměn a zbývající část do fondu rezervního. Kladný hospodářský výsledek vznikl maximální hospodárností všech pracovníků školy. Z výkazu zisku a ztrát vyplývá, že podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 97 %. Výdaje byly prováděny v souladu s rozpočtem za kontrolované období.

Ke dni 31. prosince 2000 byla provedena inventarizační komisí inventarizace majetku, pohledávek a závazků. Inventarizační soupisy byly podepsány osobami odpovědnými za provedení inventarizace. Byl vypracován inventarizační zápis o výsledcích inventarizace ze dne 5. ledna 2001, inventarizační rozdíly nebyly zjištěny. Vyřazování majetku probíhalo na základě návrhu na vyřazení s uvedením způsobu likvidace. Návrhy na vyřazení byly podepsány likvidační komisí a ředitelkou organizace.

Byla provedena kontrola účetních dokladů z hlediska přípustnosti výdajů, časové správnosti, dokladování prvotními doklady. Pokladní doklady za kontrolované období byly porovnány s pokladní knihou za měsíc září 2000.

Inventarizace pokladní hotovosti a cenin byla provedena čtyřikrát ročně (31. 3., 30. 6., 29. 9.

a 31. 12. 2000) včetně výčetky bankovek a mincí a rozpisu poštovních známek.

Stanovený limit denního pokladního zůstatku nebyl v kontrolovaném roce překročen. Listy v pokladní knize byly číslovány a opravy prováděny dle zákona o účetnictví.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn jsou stanovena a všem pracovníkům známa. Vyplacené odměny za rok 2000 byly doloženy zdůvodněnými návrhy. Způsob stanovení osobních příplatků a odměn byl v souladu s platnými předpisy.

Čerpání nenárokových složek platu bylo ve škole rozděleno mezi osobní příplatky a odměny v poměru 77% a 23%.

Organizace v roce 2000 dodržela závazné ukazatele mzdové regulace, tj. limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci. Stav účtu 521-mzdové náklady k 31. prosinci 2000 souhlasí s výkazem Škol (MŠMT) P1-04.

V kontrolovaném období organizace vede samostatný účet pro prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb. Rozpočet a zásady roku 2000 byly zpracovány v souladu s platnou vyhláškou. Základní přiděl do fondu za rok 2000 byl správně zúčtován a odpovídá 2% zúčtovaných nákladů na mzdy a náhrady mezd. Rozdíl mezi účtem 912 (fond kulturních a sociálních potřeb) a účtem 243 (běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb) byl zdůvodněn v inventarizaci nesplacenými zůstatky půjček, nepřevedením tvorby a úroků za prosinec 2000.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

V roce 2000 organizace použila příspěvek na ONIV na zajištění provozu školy.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účetní jednotka obdržela účelové prostředky na platy zaměstnanců speciálně pedagogického centra, které nedočerpala. Kontrolou bylo zjištěno, že organizace nedočerpané prostředky vrátila do státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Úpravou Rozpisu rozpočtu investičních výdajů na rok 2000 ze dne 15. prosince 2000 byla uvolněna částka na nákup schodolezu - typ s obsluhou, který byl proveden v prosinci 2000. Stanovený účel byl dodržen.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření organizace za rok 2000 obsahovala všechny zákonem požadované náležitosti.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou účetních dokladů za měsíc září 2000 nebylo zjištěno neefektivní využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Ranní provoz je zabezpečen v průběhu školního roku od 6:30 do 8:00 hodin (ve středu do 9:00 hodin), odpolední provoz od 12:30 do 16:00 hodin. Z rozhovoru se zákonnými zástupci žáků vyplývá, že rozsah provozu odpovídá jejich potřebám. Ve třech odděleních je zapsáno 31 dětí. Počty v odděleních jsou v souladu s vyhláškou o speciálních školách a speciálních mateřských školách. První oddělení má všeobecné zaměření. Druhé oddělení je zaměřeno na keramiku a sportovní činnost. Třetí oddělení (do kterého jsou zařazeny děti pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy) je zaměřeno na relaxační činnost. Platby za pobyt ve školní družině škola nevybírá.

Výchovně vzdělávací činnost zabezpečuje pět pedagogických pracovníků, z nichž tři nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jejich zkušenosti z práce v přípravném stupni pomocné školy a zaměření na sport a keramiku pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávací a výchovné práce. S vychovateli spolupracuje také romská asistentka, která ve školní družině plní část svých pracovních povinností.

Školní družina nemá vlastní prostory. Jednotlivá oddělení jsou umístěna v kmenových třídách a pro realizaci vzdělávacích činností využívají také tělocvičnu, učebny pro výuku pracovního vyučování, školní hřiště a zařízení pomocné školy pro rehabilitaci. Možnost využívat tříd, odborných učeben a vybavení školy (keramickou pec) částečně eliminuje absenci vlastních prostor pro školní družinu. Pro všechny žáky je zabezpečeno stravování ve školní jídelně. Z přehledu výchovně vzdělávací práce školní družiny vyplývá, že je zajištěn v dostatečné míře pobyt venku.

Plán práce školní družiny je součástí jednotného výchovně vzdělávacího působení školy. Je rozpracován do měsíčních plánů vychovatelů, které jsou vyvážené a obsahují vzdělávací, odpočinkovou, zájmovou rekreační i rehabilitační činnost. Plánování vychází z materiálních podmínek školní družiny a ze zaměření jednotlivých oddělení. Vnitřní řád školní družiny je propracovaný a funkční. Povinná dokumentace je přehledně a prokazatelně vedena na předepsaných tiskopisech.

Vychovatelé přebírají žáky po skončení vyučování. Každodenním kontaktem s vyučujícími je zabezpečována spolupráce při přípravě žáků na vyučování. Tento informační systém je rozšířen o každodenní setkání se zákonnými zástupci žáků při jejich předávání po skončení pobytu ve školní družině. Vedoucí pracovníci školy osobním kontaktem s vychovateli zabezpečují operativní řízení, odbornou metodickou pomoc i průběžnou kontrolu. Všichni vychovatelé jsou zapojeni do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Průběh výchovně vzdělávací práce byl sledován ve třídě (herně) a ve školní jídelně při činnostech souvisejících se zabezpečením stravování žáků. Zvolené formy vycházely z podmínek školní družiny a z individuálních možností žáků. Organizační pokyny byly jasné a přiměřené. Při odpočinkové a relaxační činnosti bylo využito zařízení tříd pomocné školy pro rehabilitaci. Při zájmové činnosti měli žáci svobodnou volbu podle svých specifických zájmů a potřeb. Měli dostatek možností pro vyjádření svých přání a prožitků. Organizace výchovně

vzdělávací činnosti vytvářela prostor pro individuální i skupinové aktivity a odpovídala psychohygienickým požadavkům. Sledované činnosti byly ze strany vychovatelů prováděny individuální motivací i průběžným pozitivním hodnocením. Patřičná pozornost byla věnována hygienickým návykům, kultuře stolování a zabezpečení bezpečnosti žáků při všech činnostech. Žáci byli vedeni k odpovědnosti a udržování pořádku. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře a porozumění. Nežádoucí projevy chování žáků nebyly pozorovány.

Materiální a psychohygienické podmínky jsou hodnoceny přes absenci vlastních prostor jako velmi dobré. Personální podmínky jsou hodnoceny také jako velmi dobré.

Výchovně vzdělávací práce se řídí celoročním plánem a programem práce školní družiny. Organizování respektuje zájmy a potřeby žáků i jejich zákonných zástupců. Vedení pracovníků je operativní a efektivní. Kontrola výchovně vzdělávací práce ve školní družině je součástí kontrolního systému vedoucích pracovníků školy.

Vzhledem ke kvalitě plánování, organizování, kontrolní činnosti i vzhledem k úrovni vedení a motivování vychovatelů je kvalita podmínek školní družiny hodnocena jako velmi dobrá.

Organizace, formy a metody vzdělávací a výchovné práce, motivace, hodnocení žáků i úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky a vychovateli jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově jsou podmínky, organizování a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny hodnoceny jako velmi dobré.

Speciálně pedagogické centrum Srdce

Speciálně pedagogické centrum Srdce (dále SPC) bylo zřízeno 1. ledna 1994. Statut SPC ze dne 12. prosince 1995 je v souladu s vyhláškou o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Speciálně pedagogické centrum Srdce zabezpečuje speciálně pedagogickou a psychologickou péči pro děti a žáky mentálně retardované a pro děti a žáky s kombinovanými vadami. Spádovou oblastí je území okresu Opava. Převážná část dětí a žáků v péči SPC není žáky školy. Přímá činnost pracovníků ve prospěch klientů převažuje nad nepřímými činnostmi.

Depistážní činnost je organizována ve třech stupních, které umožňují včas podchytit většinu dětí a žáků mentálně postižených, nebo s kombinovanými vadami v okrese Opava. První stupeň depistáže je zabezpečen ve spolupráci s pediatry a dětskými neurology, kteří rodičům postižených dětí doporučují spolupráci s SPC. Druhý stupeň depistáže je organizován ve spolupráci s ředitelkami a učitelkami mateřských škol ve spádové oblasti. Ty na základě zkušeností z denní práce s dětmi doporučují rodičům návštěvu SPC. Třetí stupeň depistáže představují zápisy do škol, kde jsou ve spolupráci s učiteli základních škol podchyceny i ty děti, které nebyly doporučeny do péče SPC pediatrem nebo mateřskou školou. Díky dobré spolupráci s lékaři i učiteli se daří podchytit většinu dětí spádové oblasti a doporučit rodičům zařazení dítěte do školy, která nejlépe odpovídá typu postižení i dopravní dostupnosti. Dobrá je i spolupráce s ústavu sociální péče.

SPC provádí speciálně pedagogickou i psychologickou diagnostiku. Psychologická diagnostika používá standardizované psychodiagnostické testy, z projektivních metod jsou nejčastěji využívány kresebné testy (kresba postavy, rodiny a pod.) a test doplňování vět.

Speciálně pedagogická diagnostika využívá vedle standardizovaných testů (lateralita, testy čtení, atd.) i nestandardizované testy a vlastní diagnostické metody sloužící ke zjištění dosažené úrovně socializace, dovedností a vědomostí.

Diagnostické nástroje jsou voleny cíleně a administrovány standardně. Volba diagnostických

metod odpovídá věku a schopnostem dětí a žáků. Při interpretaci je důsledně zohledňováno postižení dítěte. Diagnostické závěry jsou dostatečně podloženy a slouží jako základ pro zpracování individuálních plánů.

Všechna vyšetření jsou prováděna na základě souhlasu rodičů. Rodiče jsou s výsledkem vyšetření seznámeni ihned po ukončení vyšetření. Pokud mají zájem mohou dostat i písemnou zprávu o výsledcích vyšetření.

SPC organizuje krátkodobé, zpravidla čtrnáctidenní, diagnostické pobyty ve školách a školských zařízeních. V závěru diagnostického pobytu je provedeno vyhodnocení, které posoudí přínos pobytu pro rozvoj žáka a je doporučena škola případně vhodná školská zařízení.

Výsledkem diagnostické činnosti je zpráva o vyšetření (posudek), která obsahuje i konkrétní a srozumitelné doporučení pro práci s dítětem. Zprávy o vyšetření a posudky pro integraci slouží jako základ pro zpracování individuálních výchovně vzdělávacích plánů, které SPC v podobě nabídky činností předkládá učitelům. Ti si z nabídky vybírají činnosti do svých měsíčních individuálních výchovně vzdělávacích plánů. Takto sestavené individuální výchovně vzdělávací plány mohou učitelé znovu konzultovat s pracovníky SPC.

SPC podporuje integraci dětí a žáků do mateřských škol i do základních škol. Doporučení i odborné posudky pro integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení mají všechny požadované náležitosti.

Pracovníci speciálně pedagogického centra vyjíždějí do škol i rodin za dětmi a žáky se zdravotním postižením. Jejich výjezdy jsou však omezeny nedostatkem finančních prostředků na pohonné hmoty. Systém výjezdů a jejich počet odpovídá naléhavým potřebám klientů. V kontaktu s rodiči převládá vzájemný respekt, důvěra a partnerský vztah. SPC se důsledně snaží o dobrou spolupráci se všemi rodiči, kteří mají o spolupráci zájem. Zákonným zástupcům klientů je poskytována i sociálně právní pomoc.

V zájmu dobré prezentace na veřejnosti byl vydán leták „Všechny děti nejsou stejnéproto je zde speciálně pedagogické centrum“, informující veřejnost o nabídce a rozsahu služeb SPC. Významným činem centra je i vydání publikace „Znak do řeči“, pořádání seminářů a kurzů. V uplynulém roce bylo uspořádáno celkem šestnáct seminářů pro rodiče i pro učitele postižených dětí a žáků.

Pracovníci speciálně pedagogického centra Srdce poskytují dětem a žákům komplexní péči. Vedle depistáže, diagnostiky, poradenství a metodické činnosti představuje důležitou složku činnosti činnost speciálně pedagogická, terapeutická a psychologická. Pracovníci centra absolvovali řadu seminářů, kurzů a výcviků v terapeutických činnostech a takto získané poznatky využívají na svém pracovišti k poskytování kvalitní péče v oblasti terapie, rehabilitace a reedukace. V současnosti jsou využívány:

- ošetřování, polohování,
- orofaciální stimulace,
- buko-faciální techniky,
- bazální stimulace,
- pohybová terapie V. Scheborne,
- synergetické reflexní masáže,
- Lyonská škola,
- znak do řeči,
- MacQuarie,

- kurzy hrubé motoriky,
- kurzy grafomotoriky,
- globální čtení.

Z uvedeného výčtu používaných metod je patrné, že pokrývají celou oblast mentálního postižení, od nerovnoměrného vývoje až k těžké mentální retardaci a kombinovaným vadám.

Ve speciálně pedagogickém centru pracují dva speciální pedagogové, jedna sociální pracovnice na plný úvazek a psycholog na čtvrtinový úvazek. Personální podmínky umožňují realizaci plánovaných úkolů. Rezerva je v oblasti psychologických činností. Vedení školy se marně snaží získat pro SPC psychologa na plný úvazek.

Speciálně pedagogické centrum je umístěno v budově školy. Má k dispozici čtyři místnosti, které poskytují pro činnost dobré podmínky. Pro dopravu imobilních klientů je využíván schodolez. Pracovníci mají k dispozici kompenzační a rehabilitační pomůcky, které potřebují k práci s dětmi, výpočetní techniku se základním programovým vybavením a odbornou knihovnu. Pomůcky, technika i odborná literatura jsou využívány účelně. Centrum využívá k výjezdům za klienty vlastní osobní automobil. Problémem je nedostatek finančních prostředků na provoz automobilu a vybavení programy pro výpočetní techniku.

Depistážní činnost je včasná a ve spolupráci s kompetentními orgány a organizacemi podchycuje většinu dětí a žáků ze spádové oblasti. Diagnostická činnost je kvalitní, závěry jsou dostatečně podloženy a správně interpretovány. Depistážní a diagnostická činnost je hodnocena jako vynikající.

Poradenská a metodická činnost navazuje na depistáž a diagnostiku. Je zaměřena na spolupráci se zákonnými zástupci dětí a žáků a na jejich optimální zařazení do odpovídajících škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Je hodnocena jako vynikající.

Speciálně pedagogická, terapeutická a psychologická činnost je součástí komplexní péče speciálně pedagogického centra a pokrývá celou oblast mentálního postižení. Je hodnocena jako vynikající.

Stávající podmínky činnosti umožňují centru plnit svou speciálně pedagogickou a psychologickou funkci při péči o mentálně postižené. Jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita činnosti speciálně pedagogického centra hodnocena jako vynikající.

Výchovné poradenství

Činnost výchovného poradce vychází z vyhlášky o výchovném poradenství a z konkrétních potřeb školy. Výchovný poradce má zpracován plán práce na školní rok 2001/2002. V souladu s tímto plánem zabezpečuje ve spolupráci s třídními učiteli výchovu k volbě povolání. Navštěvuje rodičovská sdružení žáků sedmých a vyšších tříd a podává rodičům informace o možnostech výběru učebních oborů. Organizuje pro žáky exkurze na vybraná odborná učiliště, návštěvy úřadu práce a dnů otevřených dveří na zvolených odborných učilištích. V rámci konzultačních hodin poskytuje individuální konzultace žákům i jejich rodičům. Pomáhá také žákům při vyplňování přihlášek a při přípravě na přijímací pohovory.

Ve spolupráci s metodikem prevence sociálně patologických jevů organizuje přednášky pro žáky. Spolupracuje také se střediskem péče o matku a dítě. Do této činnosti vstupuje i romská poradkyně, která vede dívčí klub a udržuje kontakt s romskými rodinami.

Ve školním roce 2000/2001 bylo přijato jedenáct žáků na střední odborná učiliště, sedmnáct na odborná učiliště a dva žáci nepodali žádnou přihlášku.

Úroveň kvality výchovného poradenství je hodnocena jako velmi dobrá.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci i požární ochrana (dále jen BOZP a PO) je v oblasti kontrolní činnosti zakomponována v celoročním plánu školy. Požadovaná dokumentace je přes dílčí nedostatky vedena na velmi dobré úrovni (např. u pracujících důchodců chybí doklad o zdravotní způsobilosti).

Zaměstnavatel nesdělil zaměstnancům, které zdravotnické zařízení jim poskytuje závodní preventivní péči a nezabezpečil vybavení školní dílny prostředky pro poskytnutí první pomoci v rozsahu dohodnutém s příslušným zařízením poskytujícím závodní preventivní péči (léky s prošlou lhůtou použitelnosti, chybějící zdravotnické potřeby, nesterilní obvazový materiál).

Personální zajištění BOZP a PO je vedením školy zabezpečeno. Je vytvořen systém školení pracovníků, který však není aktualizován.

Prověrky jsou prováděny pravidelně podle plánu práce. Revize jsou prováděny včas podle harmonogramu a revizní zprávy jsou dokladovány. Zjištěné závady z prověrek i revizí jsou odstraňovány. Ne vždy však ve stanovených termínech.

Školní a pracovní úrazy jsou evidovány i odškodňovány v souladu s platnou legislativou. Nedostatky byly zjištěny při obecné odpovědnosti zaměstnavatele za škodu, která vznikla zaměstnanci při plnění pracovních úkolů a také v oblasti prevence požární ochrany (skladování nátěrových hmot a laků v místnosti školníka, nedostatečné zajištění dvou hasicích přístrojů).

Fyzickou kontrolou budovy školy na ulici Slezského odboje 5 bylo zjištěno, že budova je z hlediska organizace BOZP a PO velmi dobře zabezpečena. Vedení školy klade důraz především na bezpečnost žáků. Nedostatky se objevily v prostorovém a hygienickém zabezpečení pracovníků školy.

Celkově je kvalita bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy vedená v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- výroční zpráva školy o činnosti školy za školní rok 2000/2001,
- výroční zpráva o hospodaření za rok 2000,
- inspekční zpráva čj. 145 083/99-011102, ze dne 15. března 1999,
- organizace školy ve školním roce 2001/2002,
- celoroční plán práce ve školním roce 2001/2002,
- časově tematické plány,
- záznamy ředitelky z hospitací, zápisy provozních porad,
- grafické práce žáků, podklady o zjištěných skutečnostech pracovníků České školní inspekce a hospitační záznamy inspektorů,
- vnitřní platový předpis,
- záznamy o školení pracovníků,
- požární evakuační plán, traumatologický plán, seznam prací zakázaný ženám, seznam osobních ochranných pracovních prostředků,
- revizní zprávy,
- hlášení pojistných událostí.

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole, pomocné škole a přípravném stupni pomocné školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Podmínky, organizování a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako velmi dobré.

Činnost speciálně pedagogického centra je hodnocena jako vynikající.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany je hodnocena jako průměrná.

Škola čerpala prostředky ze státního rozpočtu efektivně, v souladu s platnou legislativou roku 2000 a účelem, na který byly poskytnuty.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivo Závodný	Mgr. Ivo Závodný
Členové týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	PhDr. Vladimír Vocelka
	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop
	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. Lenka Vojtovičová
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Šárka Baarová Jaroslava Sivková Hana Strachotová	

V Bruntále dne 24. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. listopadu 2001

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. Vanda Janečková

Mgr. Vanda Janečková
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy : Moravskoslezský kraj, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října, 702 18 Ostrava 2	2001-11-21	141 377/01-005437
Zřizovatel : Moravskoslezský kraj, 28. října , 702 18 Ostrava 2	2001-11-21	141 378/01-005437

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.